

Förslag till
Budget 2022
Plan 2023-2024

2021-07-01
Vänsterpartiet

Inledning

Budget för 2022 med plan för 2023 och 2024 har tagits fram av den politiska oppositionen Vänsterpartiet.

Vänsterpartiet är i opposition i Orust kommunfullmäktige. Varje år antas en kommunal budget i enlighet med kommunfullmäktiges majoritet. Vänsterpartiet presenterar i år en alternativ budget som visar att en annan politik är möjlig, en vänsterpolitik.

Investeringar i människor, särskilt under barndomen, ger vinst på längre sikt. Det visar sig bland annat genom att fler utbildar sig och klarar skolan, arbetar och kan försörja sig, har en rik fritid och en god hälsa. Att barn växer upp under trygga förhållanden är en av samhällets grunduppgifter. För detta behövs ett hållbart socialt arbete och en stabil samhällsorganisation.

Bostaden är en förutsättning för ett drägligt liv och egen försörjning. Bostadspolitiken har en direkt effekt på människors livsvillkor. Alla människor ska ha möjlighet till en egen bostad till en rimlig kostnad. Bostad är en social rättighet och i Orust kommun ska ingen människa vara hemlös.

Kommunen har ett ansvar att skapa möjligheter och förbättra livsvillkoren för människor som lever i långvarigt försörjningsstöd. Fokus måste ligga på att hitta vägen till egen försörjning.

Klimatfrågan är en ödesfråga som berör alla och som kräver åtgärder nu för att vi ska kunna uppnå nödvändiga klimatmål. Vi måste även bryta konsumtionsmönster för att få ett mer hållbart samhälle. Pandemin kan ses som en påminnelse om att vi är sårbara och att miljökatastrofer kan få mer omfattande verkan på lång sikt än dagens svåra pandemi.

Det behövs ett feministiskt perspektiv inom alla politikområden i kommunen. Fortfarande är män som grupp överordnade kvinnor och redan som barn uppfostras flickor och pojkar att ta olika mycket plats i samhället. Jämställdhetsperspektivet ska synliggöras i Orust kommuns budget och i andra politiska beslut. För Vänsterpartiet handlar feministisk politik om jämlikhet mellan kvinnor och män. Vänsterpartiet vill att arbetet för jämställda löner och arbetsvillkor ska genomsyra arbetet i kommunen. Det ska råda nolltolerans mot sexuella trakasserier och ofredanden på kommunens arbetsplatser och chefer och arbetsledare ska ges fortbildning på området.

Arbetsmarknad

Arbete är en förutsättning för egen försörjning och därför måste åtgärder vidtas för att minska den arbetslöshet som finns och som förvärrats av pandemin.

Kultur- och- fritid

För en socialt hållbar kommun är kultur, fritid och mötesplatser nödvändiga. Inte minst för att kommunen ska vara attraktiv att bo i även för ungdomar.

Förslag på satsningar och uppdrag:

Vänsterpartiet vill satsa på fritidsgårdarna så att verksamheten håller hög kvalitet.

Öka bibliotekets öppettider.

Det behövs ökade bidrag till föreningsverksamheten inom kommunen.

Vid planering av nya bostadsområden ska det också planeras för kultur- fritidsaktiviteter i anslutning till dessa.

Vård/äldreomsorg

Arbetet i hemtjänst och på äldreboenden ska organiseras så att det skapas en god arbetsmiljö, och är den bra så ökas också kvaliteten på omsorgen. Det behövs mer personalinflytande.

Kommunens skattefinansierade vård- och omsorgsboenden ska även fortsatt drivas i egen regi, inte av privata företag med vinstintressen.

Förslag på satsningar och uppdrag:

Organisera arbetet i hemtjänst och på äldreboenden så att det skapas en god arbetsmiljö.

Möjligheten att införa en arbetstidsförkortning med bibehållen lön inom kommunens äldreboenden ska utredas.

Vänsterpartiet vill erbjuda vidareutbildning till redan anställda inom omsorgen, då det är en satsning som ger positiva effekter i verksamheten långsiktigt.

Social omsorg

Investeringar i människor, särskilt under barndomen ger vinst på längre sikt. Det visar sig bland annat genom att fler klarar skolan, utbildar sig, arbetar och kan försörja sig. Att barn växer upp under trygga förhållanden är en av samhällets grunduppgifter. För detta behövs ett hållbart socialt arbete, stabil samhällsorganisation och hållbara relationer.

Det är av vikt att asylsökande ensamkommande barn och unga som kommer till Sverige på flykt från krig och förföljelse ges en trygg start och ska även i framtiden erbjudas möjlighet att bo kvar i kommunen under sin studietid.

Psykisk ohälsa och beroendeproblematik är ett växande folkhälsoproblem. Kvinnor som lever i missbruksmiljöer är som grupp särskilt sårbara och behöver prioriteras.

Förslag på satsningar och uppdrag:

I Orust kommun ska ingen vara hemlös. En bidragande faktor till hemlöshet är att ha blivit avhyst från en tidigare bostad. Därför anser Vänsterpartiet att vräkningsförebyggande arbete är viktigt, samt att kommunen arbetar utifrån modellen Bostad Först.

När behov finns av vård av unga ska kommunen söka goda placeringslösningar i samråd med andra kommuner.

Utbildning

Skolan ska vara likvärdig och ge alla elever samma möjligheter till en bra utbildning. En likvärdig skola nås genom att varje elev ges de möjligheter de behöver för att klara sin skolgång oavsett vilken skola de går i, oavsett var i Orust kommun de bor.

Utbildningen i kommunen ska främja möten och motverka segregation.

Förslag på satsningar och uppdrag:

Tillgången till stödjande personalfunktioner i utbildningen behöver stärkas.

Vidareutveckla verksamheten så att det ger elever mer likvärdiga förutsättningar.

Utveckla stödet för läxläsning så det blir tillgängligt för alla elever,

Erbjuda alla flickor i ÅK 6 - 9 och gymnasiet en kurs i feministiskt självförsvar.

Aktivt arbeta för att modersmålsundervisningen sker under ordinarie skoldag.

Samhällsbyggnad

Vänsterpartiet anser att det behöver ske en drastisk förändring när det gäller transporter för att uppnå målen om kraftigt minskade koldioxidutsläpp. Vänsterpartiet vill därför att det görs en utredning om effekterna av avgiftsfri kollektivtrafik för i första hand alla barn och ungdomar och på längre sikt för alla.

Planeringen av nya bostäder bör ha sin grund i ett socialt hållbarhetstänkande.

Förslag på satsningar och uppdrag:

Avgiftsfri kollektivtrafik för barn och ungdomar.

Vänsterpartiet vill att kommunen får i uppdrag att utreda hur vi kan tillvarata gamla vägar för att skapa fler säkra cykelvägar, och på så sätt kan vi knyta ihop våra lokalsamhällen

Bygga ut med solcellspaneler på minst 40 procent av de kommunala fastigheternas totala takyta.

Miljöbedömningar ska göras när kommunen arbetar för att locka olika industrisatsningar till kommunen.

Kommunens byggnation av bostäder ska ha inriktningen att det ska byggas hyreslägenheter med rimliga hyror, så att det möjliggör boende med god kvalitet för kommunens invånare.

Innan kommunen säljer ut fastigheter skall det undersökas om det går att konvertera fastigheterna/lokaler till bostäder eller kommunal verksamhet.

Politiska prioriteringar

Vänsterpartiet vill göra följande politiska prioriteringar under planperioden:

Sektor ledning och verksamhetsstöd

- Effektivisera IT avdelningen.

Sektor omsorg

- Förbereda för arbetstidsförkortning i vården med bibehållen lön.
- Starta ett organisationsarbete för att öka personalinflytandet i vården.
- Söka samarbete med kommuner i vår geografiska närhet för att lösa ”hemmaplans lösningarna” istället för att starta allt i egen regi. Det innebär ett förändrat uppdrag och arbetssätt. Det blir bättre både för de utsatta och för att åstadkomma en mer kostnadseffektiv verksamhet.
- Aktivt arbeta för att söka ny teknik för att underlätta för personalen och förbättra för vårdtagarna.

Sektor lärande:

- Alla flickor i årskurs 6 till 3 i gymnasiet ska erbjudas en kurs i feministiskt självförsvar.
- Ge elever med särskilda behov bättre förutsättningar. Fler specialpedagoger och elevassistenter behöver anställas.
- Införa en grupp med lärare så att alla elever får ett likvärdigt stöd för att klara läxorna.
- Följa skolverkets riktlinjer om mindre barngrupper i förskolan 5 dagar i veckan.
- Flexibla planering av kulturskolans undervisning för att möjliggöra allas deltagande.

Sektor samhällsutveckling:

- Påbörja ett mer aktivt arbete som syftar till att utveckla cykelvägarna på Orust.
- Satsa mer på fritidsverksamhet för ungdomar.
- Öka bidragen till alla föreningarna. Men detta följer villkor med att man bevisligen bedriver ett arbete för att öka förståelsen mellan olika grupper i samhället.
- Öka öppettiderna på biblioteken. Börjar med att måndagarna ska vara helöppna på Henån.
- Avgiftsfri kollektivtrafik för barn och ungdomar.
- Lägga solceller på minst 40 % av takytan på kommunens fastigheter.
- Varje kommunalt nybygge ska i möjligaste mån byggas som ett passivhus och gärna i trä.
- Avveckla parkenheten.
- Utreda ett övertagande av persontrafiken till kommunens öar.
- Arbeta för en effektivare och mer attraktiv kollektivtrafik.

Budgetförändringar jämfört med kommunstyrelsens budgetförslag.

Nedanstående förändringar utgår från budgetram 2021 och gäller från 2022 om inget annat anges.

- Budgeten bygger på oförändrad skattesats för hela planperioden, vilket innebär en skattesats på 22,86 kr och cirka 9 mnkr högre i skatteintäkter.
- Kommunstyrelsens medel till förfogande är 4,5 mnkr lägre än kommunstyrelsens förslag eftersom den nya parkenheten avvecklas.
- Resultatnivån ligger mellan 4-6,2 mnkr lägre än i kommunstyrelsens budgetförslag. De finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls.
- Sammantaget uppgår satsningarna till verksamheterna till närmare 20 mnkr år 2022 utöver det som ligger i kommunstyrelsens förslag.
- Politisk verksamhet får 0,2 mnkr högre budgetram år 2022 på grund av utökad budgetram till revisionen.
- Sektor ledning och verksamhetsstöd får 2 mnkr högre budgetram än i kommunstyrelsens förslag. Det är 0,5 mnkr för att ge full finansiering av majoritetens satsningar samt 1,5 mnkr för att uppnå en effektivare digitaliseringsverksamhet.
- Sektor lärande får 10,7 mnkr högre budgetram än i kommunstyrelsens förslag. Satsningen finansierar mindre barngrupper i förskolan med 4,5 mnkr, en självförsvarskurs för tjejer som är en engångssatsning år 2022 med 0,2 mnkr, utökning av resurser i skolan såsom elevhälsochef, specialpedagoger och elevassistenter för 5 mnkr, läxhjälp 0,2 mnkr, skolresor 0,3 mnkr samt fler tjänster i kulturskolan 0,5 mnkr.
- Sektor omsorg får 2,35 mnkr högre budgetram än i kommunstyrelsens förslag. Satsningen ska finansiera en tjänst som socialsekreterare 0,65 mnkr, en tjänst som arbetar med införande av ny teknik i vården 1 mnkr samt under 2022 utreda arbetstidsförkortning och ökat personalinflytande för högst 0,7 mnkr.
- Sektor samhällsutveckling får 4,45 mnkr högre budgetram än i kommunstyrelsens förslag. Satsningen finansierar drift och underhåll av vandringleder 0,25 mnkr samt 0,5 tjänst som ska utveckla cykelvägar 0,3 mnkr, måndagsöppet bibliotek i Henån 0,3 mnkr, mer fritidsaktiviteter för unga 1 mnkr och ökat föreningsbidrag till alla föreningar med 1,6 mnkr samt under 2022-2023 göra en kollektivtrafiksöversyn för 1 mnkr/år.

Investeringar och nyupplåning

Vänsterpartiet föreslår samma investeringsnivå under planperioden som i kommunstyrelsens förslag. Eftersom resultatnivån är något lägre i förslaget betyder det att nyupplåningen blir 13 mnkr högre under planperioden än i kommunstyrelsens förslag.

Finansiella mål

Finansiella mål	Mål	Bokslut 2020	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Årsresultat exkl extraordinära poster och affärsdrivande verksamhet av verksamhetens nettokostnader	2-4 %	5,6%	2,0%	2,2%	2,4%	2,4%
Kommunens soliditet (inkl. pensionsskuld före 1998)	Svagt ökande	4,3%	4,6%	6,0%	7,3%	8,4%
Kommunens likviditetsnivå inkl. checkräkningskredit ska normalt motsvara i storleksordningen en månads utbetalningar (brutto).	Cirka 55 mnkr	159	55	55	55	55
Självfinansieringsgraden av nettoinvesteringar	Minst 45 %	150,7%	82,0%	58,0%	45,3%	46,1%

Driftsbudget

Driftsbudget (mnkr)	Budget Netto 2021	Budget Netto 2022	Plan bdg Netto 2023	Plan bdg Netto 2024
Politisk verksamhet	-12,5	-13,1	-12,5	-12,9
Sektor ledning och verksamhetsstöd	-57,3	-60,8	-60,2	-59,8
Sektor lärande	-390,2	-399,6	-400,2	-401,1
Sektor omsorg	-387,6	-396,9	-396,9	-395,0
Sektor samhällsutveckling	-73,2	-75,9	-75,3	-73,8
Affärsdrivande Vatten och avlopp	0,0	0,0	0,0	0,0
Affärsdrivande Renhållning	0,0	0,0	0,0	0,0
Ofördelad effektivisering, uppdrag till kommundirekt	0,8	0,8	0,8	0,8
Ofördelad budget (lön, pris, kap, hyra, lokalv, kost)	-14,3	-36,8	-59,1	-83,2
Summa nämndsverksamhet	-934,4	-982,3	-1 003,3	-1 024,9
Pensionskostn/ skuldförändr. avseende semesterlön/ arbetsgivaravg.	-21,4	-21,3	-21,0	-21,4
Försäljning fastigheter, mark	0,0	0,0	5,0	5,0
Återlagda kapitalkostnader (internränta)	12,3	12,3	12,6	13,0
Kommunstyrelsens medel till förfogande	-7,3	-5,9	-4,0	-3,0
Summa nettokostnad	-950,8	-997,2	-1 010,8	-1 031,3
Skatteintäkter	779,3	825,0	851,4	875,4
Generella statsbidrag	199,1	201,7	192,6	191,2
Finansiella intäkter	1,4	1,2	1,3	1,6
Finansiella kostnader	-10,5	-8,3	-10,1	-12,5
Årets resultat	18,5	22,4	24,4	24,3

Ramförändringar mellan åren

Ramförändringar mnkr	År 2022	År 2023	År 2024
Politisk verksamhet			
Ingående budget	12,5	13,1	12,5
Satsning/prioritering	0,6	-0,6	0,4
Ny budgetram	13,1	12,5	12,9
Sektor ledning och verksamhetsstöd			
Ingående budget	57,3	60,8	60,2
Satsning/prioritering	3,4	-0,5	-0,4
Ny budgetram	60,8	60,2	59,8
Sektor lärande			
Ingående budget	390,2	399,6	400,2
Volymförändring övergripande resursfördelningsmodell	1,2	3,2	0,9
Effektiviseringskrav, skolskjutsupphandling	-2,5	-2,5	
Satsning/prioritering	10,7	-0,2	
Ny budgetram	399,6	400,2	401,1
Sektor omsorg			
Ingående budget	387,3	396,9	396,9
Volymförändring övergripande resursfördelningsmodell	-0,1	2,7	0,1
Satsning/prioritering	9,8	-2,8	-2,0
Ny budgetram	396,9	396,9	395,0
Sektor samhällsutveckling inkl. miljö och bygg			
Ingående budget	69,7	75,9	75,3
Satsning/prioritering	6,2	-0,6	-1,5
Ny budgetram	75,9	75,3	73,8